

ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ, АГРАРЕН ФАКУЛТЕТ

СТАНОВИЩЕ

От: проф. дн Живко Асенов Кръстанов
Земеделски институт – Стара Загора;
*Научна специалност: Развъждане на селскостопанските животни,
биология и биотехника на размножаването*

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна
степен „доктор“ по научна специалност: *“Специални отрасли
- коне“* в АФ на ТРУ

Автор на дисертационния труд: *Надежда Николаева Луканова*
Тема на дисертационния труд: *„Генетични и фенотипни
характеристики на рисистите коне в България“*
Научен ръководител: *проф. д-р Светлана Георгиева*
Научен консултант: *проф. д-р Георги Бързев*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното
жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед
№875/07.04.2016 на Ректора на ТРУ.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към *Аграрен
факултет* на ТРУ по научна специалност *“Специални отрасли -
коневъдство“* в АФ на ТРУ

Обучението е осъществено като докторант на самостоятелна
подготовка през периода 2013 г. до 2016 г.

Дисертантът Надежда Луканова е родена на 06.04.1982 в град
София. Висшето си образование завършва през 2004 година в Тракийски
университет – Стара Загора. През 2007 година придобива магистърска
степен по зооинженерство по програма *„Животновъдство“* – конен спорт.
През периода 2006 – 2009 г. докторантката работи в Национална

асоциация по коневъдство, репродукция и селекция в коневъдството, водене на зоотехническа документация, където участва активно в развъдно подобрителната работа на хиподрумни породи коне. Участва като съавтор в селекционната програма на рисистите коне в България. От март 2016 година е назначена като асистент коневъдство в Института по животновъдни науки – гр. Костинброд. Асистент Луканова е представител на страната ни в две международни организации за Чистокръвен английски и Чистокръвен арабски кон (WAHO, ISBC) и е координатор на рисистата порода коне в UET.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният от докторантката Надежда Луканова дисертационен труд: *„Генетични фенотипни характеристики на рисистите коне в България“* е написан на 152 машинописни страници. Дисертационният труд е много добре структуриран: Увод – 2 страници, Литературен преглед – 46 страници, Цел и задачи – 1 страница, Материали методи – 4 страници, Резултати и обсъждане – 73 страници, Изводи – 1 страница, Препоръки – 1 страница, Използвана литература – 13 страници.

Уводът е кратък, насочващ към актуалността на проблема.

Литературният преглед е написан на базата на изследванията на 185 автора, от които на латиница 126 и 59 на кирилица, от които български автори - 5. Прави впечатление, че основната част от използваните автори са чужди изследователи, което е логично, вследствие на обекта на изследване, а именно рисистите коне у нас, които са част от световната популация на този тип коне. Докторантката представя един отличен обзор на съвременното състояние на рисистите коне и възможните приноси на съвременната наука за издигане на по-високо ниво развъдно подобрителната работа с тези коне.

Целта е формулирана много добре и произтича от темата на проекта за дисертационен труд. Предмет на изследването е комплексна характеристика на рисистите коне в България, като се прави акцент върху генеологията, линейната и фамилна структура, основни фенотипни характеристики, генетичната структура и генетично разнообразие на обекта на проучвания.

За осъществяване на целта са представени 6 задачи.

Материал и методи – разделът представя размера на изследваната популация – 1208, респектиращ за подобен род изследвания. Представен е един съвременен методичен инструментариум, геномни технологии,

съвременни статистически методи за анализ, който категорично да гарантира изпълнението на поставените научни цели.

Резултати и обсъждане – Представени са значителен обем научни резултати обобщени в 31 таблици, 26 схеми и 24 фигури. Представена е високо компетентна научна интерпретация на получените резултати следвайки поставените научни цели.

Актуалността на темата е свързана с бързо нарастващия интерес у нас и в Европа към състезанията с този тип коне. У нас изпитанията на рисистите коне започва на по-късен етап в сравнение с популациите от които произтичат родителите и прародители на националната популация рисисти коне. В тази връзка, изследването на фенотипните характеристики, генеологията и генетичната структура и разнообразие имат изключително висока актуалност. Трудът дава научна информация на високо методично ниво относно най-важните въпроси, характеризиращи настоящото състояние на популацията и е принос трасиращ пътя на успешното ѝ бъдещо развитие.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Всички заложи за изпълнение задачи са реализирани и осъществени от докторанта – усвоени са и са приложени, както класически зоотехнически подходи, така и съвременни геномни методи и статистически инструменти.

Всички резултати са много добре обобщени и отлично интерпретирани от автора.

Това е позволило на докторанта да се докосне до цялата съвременна гама на научни подходи и методи на анализ, позволяващи изграждането му като съвременен учен на високо професионално ниво.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Трудът дава значителни теоретични и научно-приложни приноси.

Като теоритични приноси могат да бъдат утвърждавани представените от автора за първи път у нас изследователски резултати и научната им интерпретация на основа на ДНК анализ по 13 микросателитни локуса относно: алелите и алелни честоти; генетичното разнообразие, хетерозиготността и коефициента на инбридинг като характеристики на популацията рисисти коне у нас и като и сравнителния анализ с популации рисисти коне развъждани в други страни.

Научно приложните приноси са анализ на линейната и фамилна структура на популацията рисисти коне, развъждана в България, както и

връзката на жребците и кобилите, използвани за разплод у нас със световно известните линии и фамилии от Американска, Руска и Орловска породи. Фентипните характеристики на развъжданата популация у нас.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Представени са 6 публикации, от които 2 самостоятелни. Публикациите са в престижни национални специализирани научни издания.

6. Оценка на автореферата

Представеният проект за дисертационен труд отговаря на изискванията и отразява структурата и съдържанието му.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам бележки по представения дисертационен труд.

8. Заключение

Представеният дисертационен труд от докторантката Надежда Луканова отговаря на всички изисквания на Закона за растеж на академичния състав и е безспорен аргумент в полза на факта, че кандидатата притежава всички изисквани качества и умения за да придобие образователна и научна степен „Доктор“.

Това ми дава основание и пълна убеденост да си позволя да предложа на почитаемото Научно жури да гласува положително и да присъди на Надежда Николаева Луканова образователна и научна степен „Доктор“ по научната специалност: „Специални отрасли - коневъдство“.

17.05.2016
Гр. Ст. Загора

Подпис:
проф. дси Живко Кръстанов

